

Nr 6

Utlåtande i anledning av väckt motion om utredning rörande en fond för tillgodoseende av kommunernas lånebehov vid förvärv av tomtmark för bostadsbebyggelse.

I en inom andra kammaren väckt, till bankoutskottet hänvisad motion, nr 442 av herr *Hagberg m. fl.* har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om skyndsamt utredning för skapandet av en fond som kan tillgodose kommunernas lånebehov då det gäller förvärv av tomtmark för bostadsbebyggelse.

Beträffande motiveringen för förslaget hänvisas till motionen.

Över motionen har utskottet inhämtat yttrande från *fullmäktige i riksbanken*, som anfört följande.

I sitt remissvar den 16 mars 1961 rörande två vid 1961 års riksdag väckta motioner förklarade sig fullmäktige icke kunna tillstyrka motionärernas förslag om utredning rörande en fond för tillgodoseende av kommunernas lånebehov vid förvärv av mark för upplåtelse med tomträtt. Fullmäktige framhöll härvid bl. a., att med den vidgning, som kapitalmarknaden successivt synes undergå, även möjligheterna för kommunal upplåning direkt på marknaden komme att öka och utan några statliga engagemang medge ett visst utrymme för kommunala markförvärv.

Utvecklingen under den senaste tiden har medfört, att man i dag med än större eftertryck kan hävda, att rimliga kommunala lånebehov för förvärv av tomtmark bör kunna tillgodoses på den allmänna lånemarknaden. Under förutsättning att statens lånebehov även i fortsättningen begränsas, kommer ett större och växande utrymme att finnas för övriga låntagare och därmed för kommunernas upplåning. I detta sammanhang kan också nämnas att inrättandet av ett hypoteksinstitut för utlåning till kommuner efter framställning från Sparbankernas Bank för närvarande är föremål för Kungl. Maj:ts prövning. För kommuner, som icke själva direkt kan vända sig till obligationsmarknaden, kan en indirekt väg öppnas genom ett sådant hypoteksinstitut.

Enligt fullmäktiges mening föreligger sålunda icke tillräckligt starka skäl för inrättandet av en särskild statlig lånefond för det kommunala ändamål det här är fråga om, och fullmäktige får därför avstyrka bifall till motionen.

Utskottet. I yttrande över två till föregående års riksdag väckta motioner om utredning för skapandet av en fond, som kan tillgodose kommunernas lånebehov för genomförande av tomträttsförfarande, framhöll fullmäktige i riksbanken bl. a. att en dylik lånefond för att mera beaktansvärda resultat skulle uppnås sannolikt behöfde göras rätt omfattande, varigenom i sin tur en i motsvarande grad ökad statlig upplåning till täckning för fondens ut-

Bihang till riksdagens protokoll 1962. 8 saml. Nr 6

gifter skulle bli nödvändig. Fullmäktige uttalade att en sådan upplåning i ett så åtstramat ekonomiskt läge, som det dåvarande, skulle vara ytterst olämplig. Vid en förändring i konjunkturläget å andra sidan, som skulle leda till att stramheten på kreditmarknaden minskade eller upphörde, torde enligt fullmäktige, med den vidgning, som kapitalmarknaden syntes undergå, även möjligheterna för kommunal upplåning direkt på marknaden komma att öka och utan några statliga engagemang medge ett visst utrymme för kommunala markförvärv. Utskottet (utl. nr 22) föreslog för sin del med instämmande i de av fullmäktige anförda synpunkterna att motionerna icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd, vilket även blev riksdagens beslut. Den utveckling som lånemarknaden undergått sedan föregående år torde som fullmäktige anför ha medfört att man med än större eftertryck kan hävda att rimliga kommunala lånebehov för förvärv av tomtmark bör kunna tillgodoses på den allmänna lånemarknaden. Jämväl de långt framskridna planerna på inrättande av ett hypoteksinstitut för utlåning till kommunerna bör noteras i detta sammanhang. Utskottet finner för sin del att de synpunkter som låg till grund för dess ställningstagande föregående år, alltjämt gäller.

Med åberopande av det nu anförda får utskottet hemställa,

att motionen II: 442 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 13 mars 1962

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle, Fahlander, Schmidt, Aspling, Gustaf Henry Hansson, Nils Theodor Larsson, Ake Larsson och Nordenson;

från andra kammaren: herrar Regnéll, Sköldin, Hansson i Önnarp*, Hagnell, Carlsson i Tibro, Bengtsson i Landskrona, fru Lindekvis och herr Larsson i Umeå.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.